

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/9

KARAR NO :1984/478

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulunu içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Nurettin Can ve arkadaşları

O L A Y : 1- 30.5.1978 günü Fırat Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümünde öğrenci olan sanıkların siyasal görüş ayrılığı nedeniyle aralarında münakaşa başladığı ve sanıkların müştekilere hitaben (Komünistler buraya giremez, onları okula almayın) diye söyleyerek müstekilerin üzerine saldırdıkları ve muhtelif yerlerinden yaralamak suretiyle öğrenim özgürlüğünü engelleme suçunu işledikleri iddia olunarak, sanıklar Cevat Erdargin , Necdet Turan, Tahir Dikmen ve Nevzat Uyanıkcan'ın TCK.nun 188/son. maddesine göre cezalandırılması istemiyle Elazığ C. Savcılığınca 31.5.1978 günlü, esas 1978/1299 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

2- Aynı olay nedeniyle firarda bulunan ve sonradan yakalanan sanıklar Nurettin Can ve 10 arkadaşı hakkında da TCK.nun 188/6-7 maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle Elazığ C. Savcılığınca 12.6.1978 günlü, esas 1299 sayılı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Elazığ 1. Asliye Ceza Mahkemesi; 17.4.1979 gününde, esas 1978/478, karar 1979/134 sayı ile; sanıklar Cevat Erkargin ve 3 arkadaşı hakkında açılan kamu davasının suçun niteliğine göre sıkıyönetim askeri mahkemesi görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Elazığ 1. Asliye Ceza Mahkemesi; 21.2.1979 gününde, esas 1978/537, karar 1979/40 sayı ile; sanıklar Nurettin Can ve 10 arkadaşı hakkında açılan kamu davasının da sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; her iki görevsizlik kararı ile gelen dava dosyalarını 11.6.1979 gününde birleştirdikten sonra 11.2.1980 gününde, 1980/35-15 sayı ile; sanıkların mahkumiyetlerine dair verdiği karar sanıklar vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, Askerî Yargıtay 3. Dairesi'nin 29.1.1981 günlü, 1981/21-18 sayılı ilâmı ile; (Sanıklar hakkındaki davaya sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevli olabilmesi için 2301 sayılı Yasa ile değişik 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 2310 sayılı yasa ile kabul edilen ek-1. maddedeki koşulların mevcut olup olmadığı saptanmadan karara varılması kanuna aykırı olduğundan hükmün 353 sayılı Yasa'nın 221. maddesi uyarınca bozulmasına) karar vermiş ve dava dosyasını alan Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahke-

mesi; 10.3.1981 gününde 1981/79-87 sayı ile; Askerî Yargıtay bozma ilâmına uyarak atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olmakla, dava dosyası Elazığ C. Savcılığının 3.1.1984 günlü, 1978/1299 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mustafa Aksoy, A. Mazhar Akman, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 10.12.1984 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görülmüş ve düşünüldü:

Atılı suçların temel haklardan olan öğrenim özgürlüğü aleyhine işlenmesi nedeniyle MĞK'nın 7 sayılı Kararınının 4. maddesi kapsamında kalmakla sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir.

Atılı suçların Elazığ ilinde 26.12.1978 de ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 30.5.1978 günü işlenmiş olması ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla örgütsel ve organik bağlantısı olduğunu gösteren dosyada yeterli somut kanıt bulunmadığından 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Elazığ 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Elazığ 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 17.4.1979 günlü, esas 1978/478, karar 1979/134 sayılı ve 21.2.1979 günlü, esas 1978/537, karar 1979/40 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 10.12.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verilmiştir.

Başkan
Kenan Terzioğlu

Üye
Y. İsmet Ayer

Üye
Mustafa Aksoy

Üye
A. Mazhar Akman

Üye
Necati Karakış

Üye
Ergun Argon

Üye
Yavuz Özgen